

**ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ**

Τέρμα Θεμιστοκλέους
ΤΚ 71307, Ηράκλειο

σελ. 1 από 5

ΠΡΟΣ: Αντιπρόεδρο Κυβέρνησης, Κώστα
Χατζηδάκη
Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και
Τροφίμων, Μ. Σχοινά,
Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και
Τροφίμων, Γ. Ανδριανό

ΚΟΙΝ: Πρόεδρο ΑΑΔΕ, Γ. Πιτσιλή,

Θέμα: Παρατηρήσεις επί της τροπολογίας του Ν. 5264/2025.

Κύριε Αντιπρόεδρε
Κύριε Υπουργέ

Με το Άρθρο 96 του ψηφισθέντος Νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με τίτλο "Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις" προστέθηκε το άρθρο 63Α στον Ν. 5264/2025 με σκοπό τη ρύθμιση κάποιων ζητημάτων που συνδέονται με τη μετάβαση του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ και τη διαδικασία υποβολής των δηλώσεων ΟΣΔΕ.

Επί του κειμένου του Νόμου έχουμε πλήθος παρατηρήσεων, οι οποίες αναλύονται παρακάτω. Κατά τη γνώμη μας, όπως θα εκθέσουμε και παρακάτω, οι προτεινόμενες διατάξεις θα έχουν τα αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Παρατηρήσεις:

1. Στο σημείο 1 του Άρθρου 63Α αναγράφεται "Κέντρα Υποβολής Δηλώσεων (ΚΥΔ), καθώς και φυσικά πρόσωπα που ασκούν το επάγγελμα του γεωπόνου, γεωτεχνικού και λογιστή, καθώς και νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που δραστηριοποιούνται στους αντίστοιχους τομείς δύνανται (...) να τροποποιούν και εν γένει να διαχειρίζονται έναντι αμοιβής Ενιαίες Αιτήσεις Ενίσχυσης (ΕΑΕ)".

Στο ΠΔ 344/2000, το οποίο ρυθμίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των γεωτεχνικών, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, στο Άρθρο 9 - Υποχρεωτική απασχόληση, στο σημείο 1 αναφέρεται "1.Η απασχόληση, με αμοιβή, γεωπόνου με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή σύμβαση έργου ή συμβούλου, είναι υποχρεωτική στις ακόλουθες περιπτώσεις: (...) μ) Στο πρόγραμμα συμπλήρωσης των δηλώσεων στα πλαίσια του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχων (ΟΣΔΕ)."

Οι ΕΑΕ είναι δηλώσεις που υποβάλλονται στα πλαίσια του ΟΣΔΕ. **Συνεπώς φυσικό πρόσωπο που ασκεί το επάγγελμα του λογιστή δεν δύναται να τροποποιεί και να διαχειρίζεται ΕΑΕ, πρόκειται για κατάφωρη παραβίαση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των γεωπόνων.**

2. Επίσης στο σημείο 1, στην τελευταία περίοδο της παραγράφου αναγράφεται “Δεν συμβάλλονται με τον δικαιούχο ενίσχυσης πρόσωπα που έχουν άμεσο ή έμμεσο οικονομικό, επαγγελματικό, οικογενειακό ή άλλο προσωπικό συμφέρον το οποίο δύναται να επηρεάσει την αμερόληπτη εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους.”

Το σύνολο των υφιστάμενων φορέων υποδοχής δηλώσεων ΟΣΔΕ (μελετητικά γραφεία, συνεταιρισμοί κτλ.) έχουν και άλλες οικονομικές δραστηριότητες (μελέτες και υποστήριξη υλοποίησης Παρεμβάσεων ΠΑΑ, αδειοδοτήσεις, παροχής γεωργικών συμβουλών, σύνταξη ΣΠΔ, εμπορία αγροτικών εφοδίων και αγροτικών προϊόντων κ.α.) οι οποίες πολλές φορές λειτουργούν συνεργιστικά με το ΟΣΔΕ ή αποτελούν μέρος ευρύτερων υπηρεσιών που παρέχουν ή του καταστατικού σκοπού των αγροτικών συνεταιρισμών. Πρακτικά το ασυμβίβαστο όπως περιγράφεται αποκλείει μεγάλο μέρος των παραγωγών από τη συνεργασία στο ΟΣΔΕ και θα οδηγήσει στη δημιουργία μη βιώσιμων οικονομικά γραφείων με αποκλειστικό αντικείμενο την υποδοχή δηλώσεων ΟΣΔΕ. Οι περισσότερες υφιστάμενες δομές (ΚΥΔ) λειτουργούν στην επαρχία και η υποδοχή δηλώσεων ΟΣΔΕ παράλληλα με άλλες υπηρεσίες είναι ζωτικές για τη διατήρηση της λειτουργίας των δομών αυτών στην επαρχία και κοντά στον αγρότη, **αποτελώντας υπηρεσία μίας στάσης για τους αγρότες.**

Τέλος, η επιβολή τέτοιου ασυμβίβαστου έχει νόημα μόνο στην περίπτωση ελεγκτή και συμβούλου. Η υποδοχή των ΕΑΕ συμπεριλαμβάνει και συμβουλευτικές υπηρεσίες, όπως πληροφόρηση των παραγωγών για τις υποχρεώσεις τους, την επιλεξιμότητα των αγροτεμαχίων, τα αποτελέσματα διασταυρωτικών ελέγχων και την υποβολή τροποποιήσεων, ενστάσεων, τις διαθέσιμες επιλογές στα οικολογικά σχήματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτά, τα καθεστώτα συνδεμένων και τις σχετικές υποχρεώσεις κ.α. Επίσης η δήλωση ΟΣΔΕ είναι απαραίτητη για το σύνολο των Παρεμβάσεων του ΠΑΑ αλλά και για την ασφάλιση της καλλιέργειας και πλήθος διοικητικών εργασιών (αδειοδοτήσεις, εμπορία προϊόντων σε λαϊκές αγορές κ.α.). Η παροχή δηλαδή συμβουλευτικών υπηρεσιών κατά τη διαδικασία υποβολής της ΕΑΕ είναι απαραίτητη, ειδικά καθώς το κανονιστικό καθεστώς της ΚΑΠ γίνεται όλο και πιο απαιτητικό.

Η υποδοχή των δηλώσεων ΟΣΔΕ είναι μία συμβουλευτική υπηρεσία, συνεπώς δεν δικαιολογείται η επιβολή τέτοιων περιορισμών (ασυμβίβαστο) στην άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

3. Στο σημείο 2δ του Άρθρου 4, που αναφέρεται στη δέουσα επιμέλεια αναγράφεται “να διενεργούν έλεγχο πληρότητας και ορθότητας των στοιχείων που υποβάλλονται βάσει των συνυποβαλλόμενων δικαιολογητικών, να απέχουν από την οριστικοποίηση της εν λόγω ενέργειας, όταν από τα δεδομένα του συστήματος προκύπτει πρόδηλη ασυμβατότητα και να μην συμπράττουν καθ’ οποιονδήποτε τρόπο υπαίτια σε ψευδή δήλωση”.

Ο έλεγχος πληρότητας των δικαιολογητικών ήταν και είναι αναμφίβολη υποχρέωση. Ωστόσο ο έλεγχος ορθότητας είναι δύσκολο να γίνεται και ενέχει κίνδυνο για τον φορέα να καταλογιστεί παράβαση κατά την έννοια του σημείου 3 χωρίς να έχει ευθύνη. Ως παράδειγμα να αναφερθεί ότι τα στοιχεία των αγροτεμαχίων είναι καταχωρημένα σε

τέσσερις βάσεις δεδομένων, το Κτηματολόγιο, το Ε9 (τα οποία θα μεταφερθούν κάποια στιγμή στο ΜΙΔΑ), στο ΟΣΔΕ και στο Ελαιοκομικό/Αμπελουργικό Μητρώο. Εκτός από το Ε9 στις υπόλοιπες βάσεις δεδομένων υπάρχει και γεωχωρική πληροφορία. Κατά κανόνα τα στοιχεία των 4 αυτών βάσεων δεδομένων δεν συμφωνούν μεταξύ τους. Αυτό σημαίνει ότι πρακτικά ελάχιστες αιτήσεις θα συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις για υποβολή, ειδικά όσο το ΜΙΔΑ δεν λειτουργεί ακόμα. Παρατηρούμε άλλωστε, με τις διαρκείς τροποποιήσεις των εγκυκλίων ελέγχων άλλα δικαιολογητικά να ζητούνται κατά την υποβολή της ΕΑΕ (π.χ. Ε9, μισθωτήρια) και άλλα δικαιολογητικά κατά τον διοικητικό έλεγχο (ισχυροί τίτλοι ιδιοκτησίας) από ΓΔΕΛΕΠ.

Πέρα όμως από τις αντικειμενικές δυσκολίες διενέργειας ελέγχων ορθότητας των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω **η υποδοχή των δηλώσεων ΟΣΔΕ είναι μία συμβουλευτική υπηρεσία και όχι ελεγκτική, συνεπώς οι έλεγχοι ορθότητας δεν συνάδουν με τη φύση της υπηρεσίας.**

4. Επίσης στο σημείο 3 προβλέπονται εξαντλητικά, μη αναλογικά, πρόστιμα για παραβάσεις που στην ουσία αποτελούν προφανή λάθη, όπως “πλημμελή αποτύπωση και μεταφορά στο ΟΣΔΕ των προς καταχώρηση στοιχείων”, δηλαδή ανθρώπινα καθημερινά προφανή λάθη.

Αναγράφεται ως παράβαση “Ελλιπή τήρηση φακέλου τεκμηρίωσης”. Η τεκμηρίωση της αίτησης είναι ευθύνη του αιτούντα, δηλαδή του παραγωγού. Δεν μπορεί να είναι ευθύνη του καταχωρητή να ελέγχει και να τηρεί το σύνολο των τεκμηρίων υποκαθιστώντας τους ελεγκτικούς μηχανισμούς. **Ο ρόλος του καταχωρητή είναι ο έλεγχος της πληρότητας των δικαιολογητικών και μόνο.**

Η επιβολή προστίμων 5.000 έως 20.000 ευρώ ανά περίπτωση και αποκλεισμός για έως 2 έτη, για ανθρώπινα και προφανή λάθη είναι εξόφθαλμα μη αναλογικό πρόστιμο.

5. Στο σημείο 3 και πάλι, παρακάτω αναγράφεται “Τα πρόστιμα της περ. β) δεν επιβάλλονται, αν το ελεγχόμενο πρόσωπο αποδείξει ότι ενήργησε χωρίς υπαιτιότητα”. Θεωρούμε ότι **το βάρος της απόδειξης το φέρει ο ελεγκτής και όχι ο ελεγχόμενος.** Πρακτικές που τις είδαμε να εφαρμόζονται και κατά τους φορολογικούς ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν το φθινόπωρο του 2025 με επιβολή πρώτα του προστίμου με ελλιπή τεκμηρίωση και μετά να φέρουμε το βάρος της απόδειξης εμείς θεωρούμε ότι είναι κατά παράβαση των θεμελιωδών αρχών του κράτους δικαίου, της αναλογικότητας και του τεκμηρίου αθωότητας. Ειδικά όταν πρόκειται για παραβάσεις μεγάλης σοβαρότητας όπως αυτές που περιγράφονται στο σημείο 3β (υποβολή ψευδών αιτήσεων, απόκρυψη στοιχείων, χρήση πλαστών ή νοθευμένων δικαιολογητικών κτλ.).
6. Στο σημείο 5 αναφέρεται “Από την έναρξη ισχύος της απόφασης της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 78, οι Συμβάσεις Διασφάλισης Επιπέδου Ποιότητας Υπηρεσιών και Ασφάλειας Πληροφοριών (Σ.Δ.Ε.Π.Υ.Α.Π.) που έχουν συναφθεί μεταξύ του ΟΠΕΚΕΠΕ και των Κέντρων Υποβολής Δηλώσεων, λύονται αυτοδικαίως”.

Η λύση των συμβάσεων ίσως να φαίνεται λογική στη Διοίκηση μετά την εισαγωγή των υποχρεώσεων τήρησης των όρων εμπιστευτικότητας και ασφάλειας δεδομένων και την ανάληψη συγκεκριμένων ευθυνών. Με τη λύση του ΣΔΕΠΥΑΠ όμως εμείς βλέπουμε μία

προσπάθεια να αποταθεί των ευθυνών της η ΑΑΔΕ καθώς το ΣΔΕΠΥΑΠ προέβλεπε και υποχρεώσεις εκ μέρους του ΟΠΕΚΕΠΕ (πλέον της ΑΑΔΕ/ΓΔΕΛΕΠ), όπως την υποχρέωση ενημέρωσης και κατάρτισης των ΚΥΔ και τον έλεγχο των όρων λειτουργίας τους. Η τακτική ενημέρωση μέσα από αποκλειστικά κανάλια επικοινωνίας (εξειδικευμένη γραμματεία, εξειδικευμένο τηλεφωνικό κέντρο) είναι απαραίτητη για την επιτυχή εκτέλεση του έργου. Είναι κάτι που έλειπε το τελευταίο έτος και ήταν εξαιρετικά ελλιπής τα προηγούμενα χρόνια. Τα κακά αποτελέσματα της πλημμελούς ενημέρωσης τα βλέπουμε σήμερα. **Θα πρέπει λοιπόν και οι υποχρεώσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ που αναφέρονταν στο ΣΔΕΠΥΑΠ να νομοθετηθούν.**

7. Με το Άρθρο 5 των προτεινομένων διατάξεων ανατίθενται στον Διοικητική της ΑΑΔΕ έκδοση αποφάσεων για ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής, όπως οι απαιτούμενα δικαιολογητικά, το περιεχόμενο του φακέλου τεκμηρίωσης, η διαδικασία χορήγησης εξουσιοδότησης, οι ιδιότητες, οι προϋποθέσεις και τα κωλύματα των προσώπων που θα αναλαμβάνουν την υποδοχή της ΕΑΕ κ.α. **Λαμβάνοντας υπόψη και τα οριζόμενα στο σημείο 1 και 2 του Άρθρου 4, το σύνολο των αποφάσεων αυτών, καθώς και όλες οι εγκύκλιοι που αφορούν την υποβολή της ΕΑΕ και των οικολογικών σχημάτων θα πρέπει να έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη υποβολής ΕΑΕ στο ΟΣΔΕ 2026.**

Συμπεράσματα

Σε λίγο συμπληρώνεται ένας χρόνος από την στιγμή που η ΑΑΔΕ ανέλαβε την ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ. Λίγο πριν τον Αύγουστο όχι μόνο δεν έχει ανοίξει το σύστημα αλλά καταθέτετε μια τροπολογία που τινάζει στον αέρα το σύστημα πληρωμών.

Παρότι μέχρι εχθές τα ΚΥΔ (ιδιωτικά και συνεταιριστικά) είχαν σύμβαση με τον ΟΠΕΚΕΠΕ και λειτουργούν μέχρι σήμερα στο να εξυπηρετήσουν από την μεριά τους τις ανάγκες της ενεργοποίησης των δικαιωμάτων των παραγωγών (εγκαταστάσεις, προσωπικό, ενημέρωση) καταθέτετε μια τροπολογία αιφνιδιαστικά, χωρίς καμιά διαβούλευση, που πρακτικά δεν επιτρέπει εφεξής στα ΚΥΔ να λειτουργήσουν.

Με το παρόν λοιπόν, τεκμηριωμένα σας κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου:

Με δεδομένο ότι το 97% των δηλώσεων γίνεται μέσω των ΚΥΔ και με την τροπολογία αυτή βγάζετε εκτός δράσης τα ΚΥΔ (λίγο πριν τον Αύγουστο και σε ένα σύστημα που δεν έχει ακόμα δοκιμαστεί) δεν είναι δυνατόν να γίνει ομαλή και νόμιμη δήλωση ΟΣΔΕ για το 2026 με αποτέλεσμα προβληματικές πληρωμές που θα επιφέρουν πρόστιμα για την χώρα. Αναλαμβάνετε λοιπόν με την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροπολογίας την πλήρη ευθύνη για την μη ομαλή δήλωση ΟΣΔΕ του 2026.

Στόχος του “ανοίγματος” της αγοράς ήταν, κατά δήλωση του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης Κωστή Χατζηδάκη, η μείωση του κόστους υποβολής δηλώσεων ΟΣΔΕ. Οι παραπάνω προβλέψεις, τόσο για την παροχή εξουσιοδότησης όσο και η εισαγωγή ευθυνών πέραν από την αστική ευθύνη έναντι του παραγωγού που ούτως ή άλλως είχαμε, πρόκειται να έχει το αντίθετο αποτέλεσμα. Το κόστος υποβολής των αιτήσεων αναμένεται τουλάχιστον να διπλασιαστεί.

Εμείς δεν έχουμε καμιά ευθύνη καθώς με βάση το σχέδιο νόμου:

1. Τα ΚΥΔ της Κρήτης δεν νομιμοποιούνται να κάνουν ενεργοποίηση για την συντριπτική πλειοψηφία των πελατών τους (βλέπε παρατήρηση 2). **Θα πρέπει λοιπόν η ΑΑΔΕ να επικοινωνήσει με τους παραγωγούς και να τους υποδείξει τον τρόπο που θα ενεργοποιήσουν τα δικαιώματά τους για το 2026 οι ίδιοι οι παραγωγοί, αναλαμβάνοντας την ευθύνη του αποτελέσματος.**
2. Για τους πελάτες των ΚΥΔ που δεν προσδιορίζει ο νόμος ασυμβίβαστο πρέπει επίσης η ΑΑΔΕ να δώσει το πλήρες νομικό πλαίσιο της ενεργοποίησης πριν συνάψουμε συμβάσεις με τους παραγωγούς. **Μέχρι την ολοκλήρωση από την υπηρεσία σας του πλαισίου εργασίας μας και της μελέτης της απόφασής σας προφανώς δεν είναι δυνατόν να ξεκινήσουμε γνωρίζοντας μόνο τα πρόστιμα που θα μπορεί να μας καταλογίσει η ΑΑΔΕ.**
3. Με ευθύνη της ΑΑΔΕ δεν έχει ανοίξει ακόμα το σύστημα και ούτε προφανώς έχει γίνει ενημέρωση για τον τρόπο λειτουργίας του. Για όσες περιπτώσεις θα μας επιτρέψει ο νόμος να αναλάβουμε θα πρέπει επιπρόσθετα να μας ενημερώσετε υπεύθυνα για τον τρόπο λειτουργίας του νέου περιβάλλοντος ΟΣΔΕ.

Για το ΔΣ

Κουτεντάκης Νικόλαος
Πρόεδρος ΔΣ

Πεπονάκης Κωνσταντίνος
Γραμματέας

